

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет
Кафедра біології, здоров'я людини та фізичної терапії

Назва дисципліни	Адаптивні та допоміжні технології в ерготерапії
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3,0 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	українська
Викладач	Ольга СОЗОНЮК, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ
CV викладача на сайті кафедри	http://kbmf-rshu.org.ua/
E-mail викладача:	o.sozoniuk@gmail.com
Консультації	<i>Очні консультації:</i> розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій <i>Он лайн- консультації:</i> розклад присутності викладача на спеціальному форумі (в інтернет мережах) згідно з графіком консультацій.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета освітнього компоненту «Адаптивні та допоміжні технології в ерготерапії» - формування у здобувачів освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо використання сучасних адаптивних і допоміжних технологій для підвищення рівня самостійності, мобільності та якості життя осіб з обмеженими можливостями, а також розвитку професійної компетентності в оцінці потреб пацієнтів, підборі відповідних технологічних рішень та їх ефективному застосуванні в ерготерапевтичній практиці.

Освітній компонент «Адаптивні та допоміжні технології в ерготерапії» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 227 "Терапія та реабілітація" має наступні основні **завдання**:

- Ознайомлення з принципами ерготерапії та її роллю у застосуванні адаптивних технологій.
- Вивчення сучасних допоміжних засобів та пристосувань, що сприяють незалежності у повсякденному житті.

- Опанування методів оцінки потреб пацієнтів та підбору відповідних технологічних рішень.
- Розвиток навичок використання та навчання пацієнтів ефективному користуванню адаптивними пристроями.
- Аналіз етичних, правових та соціальних аспектів впровадження допоміжних технологій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні набути таких **компетентностей**:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання:

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

Очікувані результати навчання з освітнього компонента «Адаптивні та допоміжні технології в ерготерапії» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» можуть включати:

- Розуміння теоретичних основ адаптивних і допоміжних технологій, їх класифікації, призначення та ролі в ерготерапії.
- Вміння оцінювати функціональні потреби осіб з обмеженими можливостями та визначати доцільність використання допоміжних технологій.

- Здатність підбирати, налаштовувати та навчати користувачів ефективному використанню адаптивних пристроїв для покращення їхньої незалежності та якості життя.
- Навички інтеграції адаптивних і допоміжних технологій у процеси реабілітації та соціальної адаптації.
- Опанування методів оцінки ефективності застосування адаптивних технологій у реабілітаційній практиці.
- Врахування етичних, правових та соціальних аспектів впровадження допоміжних технологій у професійну діяльність.
- Здатність до міждисциплінарної взаємодії у сфері реабілітації, використовуючи сучасні технологічні рішення для підвищення функціональної незалежності пацієнтів.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи адаптивних та допоміжних технологій в ерготерапії

Тема 1. Вступ до адаптивних та допоміжних технологій.

Загальне поняття про допоміжні та адаптивні засоби, їх класифікація. Поняття про адаптацію, модифікацію та компенсацію. Загальні та специфічні принципи підбору технологій.

Тема 2. Етапи ерготерапевтичного втручання. Інструменти ерготерапії.

Умови успішного ерготерапевтичного втручання. Цілеспрямований характер ерготерапевтичного процесу. Особистісно-орієнтований підхід до надання ерготерапевтичної допомоги. Активна діяльність людини в процесі сприйняття і засвоєння матеріалу. Позитивна мотивація діяльності. Максимальна наочність ерготерапевтичних занять. Взаємодія фахівця з родичами пацієнта. Діагностика, Визначення цілей і завдань. Складання програми ерготерапевтичного втручання. Проведення ерготерапевтичних заходів. Оцінка ефективності проведеного ерготерапевтичного втручання і при необхідності внесення коректив до плану. Інструменти ерготерапії: довкілля; ерготерапевт; процес навчання; цілеспрямована активність; аналіз та синтез активності; групова активність.

Змістовний модуль 2. Технології підтримки функціональної активності

Тема 3. Адаптивні пристрої для мобільності та орієнтації в просторі.

Принципи підбору і механізм використання адаптивних і допоміжних приладів мобільності в ліжку. Принципи підбору і механізм використання адаптивних і допоміжних приладів мобільності в пересуванні.

Тема 4. Технології підтримки самообслуговування та незалежного життя.

Принципи підбору і механізм використання адаптивних і допоміжних приладів в туалеті, ванній, на кухні та в процесі одягання. Ергономіка домашніх приміщень. Принципи підбору спеціальних допоміжних технологій.

Тема 5. Ерготерапевтичне оцінювання пацієнтів із порушенням когнітивних функцій.

Поняття про когнітивні порушення, когнітивна реабілітація. Принципи та фактори, що впливають на обстеження когнітивних функцій. Методи обстеження. Тести. Шкали.

Змістовний модуль 3. Застосування допоміжних технологій

Тема 6. Допоміжні і адаптивні прилади в педіатричній практиці.

Принципи підбору і механізм використання адаптивних і допоміжних технологій для дітей. Ергономіка робочих місць в інклюзивних закладах освіти.

Тема 7. Інноваційні розробки у сфері допоміжних технологій.

Адаптивні та роботизовано пристрої. Роботизовані екзоскелети. «Розумні» протези та ортези. Адаптивні інструменти. Цифрові та віртуальні технології: віртуальна реальність (VR), мобільні додатки, телереабілітація.

Тема 8. Державне забезпечення допоміжними та адаптивними засобами.

Державне забезпечення допоміжними та адаптивними засобами різних категорій пацієнтів в Україні. Порядок їх отримання.

Рекомендована література

Основна:

1. Майкова Т. В., Афанасьєв С. М., Афанасьєв О. С. Ерготерапія: підручник. Дніпро: Журфонд, 2019. 374 с.
2. Швесткова О., Свєцена К. Ерготерапія: підручник. Київ: Чеський центр у Києві, 2019. – 280 с.
3. Чернігівська С. А., Канюка Є. В., Бакурізе-Маніна В. Б. Основи ерготерапії: методичні рекомендації. Дніпро, 2019. 129 с.

Допоміжна:

1. Мазепа М. А., Вовканич А. С., Тиравська О. І. та ін. Зарубіжний досвід викладання ерготерапії // Вісник Запорізького національного університету: зб. наук. статей. Фізичне виховання та спорт. 2017. № 1. С. 137–145.
2. Мазепа М. Сучасна парадигма ерготерапії // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2017. № 25(26). С. 174–180.
3. Engel J. M. Physiotherapy and ergotherapy are indispensable. Concrete prescription of remedies – without recourse. Z Rheumatol. 2012. Vol. 71, No. 5. P. 369–380. doi: 10.1007/s00393-011-083.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Наукова бібліотека РДГУ <http://library.rshu.edu.ua/>
2. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>

3. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
4. Сайт української асоціації фізичної терапії: <https://physrehab.org.ua/>
5. Сайт Українського товариства фізичної та реабілітаційної медицини: <http://www.utfrm.com.ua/>
6. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

Система оцінювання

Рівень знань здобувачів вищої освіти оцінюється згідно з Положенням про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ. Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювальні форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання практичних завдань; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Адаптивні та допоміжні технології в ерготерапії»

Модулі 1 – 3 (залік)

Поточне тестування та самостійна робота, кількість балів				Підсумковий контроль	Сума
Модуль 1	Модуль 2			30	100
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2				
Т1	Т2	Т3	Т4		
10	10	10	10		
Модуль 3					
Змістовий модуль 3					
Т5	Т6		Т7		
10	10		10		

Оцінювання за видами діяльності

№	Вид навчальної діяльності	Оціночні	Кількість балів
---	---------------------------	----------	-----------------

з.п.		бали	
	Змістовий модуль 1		
T1	Виконання завдань практичної роботи Виконання завдань самостійної роботи	8 2	10
	Змістовий модуль 2		
T2	Виконання завдань практичної роботи Виконання завдань самостійної роботи	8 2	10
T3	Виконання завдань практичної роботи Виконання завдань самостійної роботи	8 2	10
T4	Виконання завдань практичної роботи Виконання завдань самостійної роботи	8 2	10
	Змістовий модуль 3		
T5	Виконання завдань практичної роботи Виконання завдань самостійної роботи	8 2	10
T6	Виконання завдань практичної роботи Виконання завдань самостійної роботи	8 2	10
T7	Виконання завдань практичної роботи Виконання завдань самостійної роботи	8 2	10
	Підсумковий контроль	30	30
Разом		100	

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання здобувачі вищої освіти мають виконувати і здавати відповідно до графіка освітнього процесу. Перескладання модулів заліків, екзаменів відбувається у терміни ліквідації академічних заборгованостей, визначених кафедрами і деканатами.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти під час виконання самостійної або індивідуальної роботи повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Силабус розроблено на основі робочої програми дисципліни «Адаптивні та допоміжні технології в ерготерапії», затвердженої на засіданні кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії (протокол № 7 від 24 червня 2025р.).